SVÄTÁ BOŽSKÁ LITURGIA NÁŠHO OTCA SVÄTÉHO BAZILA VEĽKÉHO

PORIADOK SVÄTEJ BOŽSKEJ LITURGIE

Kňaz s úmyslom sláviť božské tajomstvá je predovšetkým povinný byť zmierený so všetkými a nemať nič proti nikomu, pričom aj srdce, nakoľko len vládze, má si chrániť od zlých myšlienok, od večera má byť zdržanlivý a zotrvať v striedmosti až do chvíle svätého tajomstva. Keď nastane čas, vojde do chrámu a spolu s diakonom sa tri razy poklonia smerom na východ pred svätými dverami.

Potom diakon hovorí: Požehnaj, vladyka!

Kňaz: Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov.

Diakon: Amen.

A diakon začína hovoriť:

Sláva tebe, Bože náš, sláva tebe.

Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, ktorý si všade a všetko naplňuješ, poklad dobra a darca života, príď a prebývaj v nás, očisť nás od každej poškvrny a spas, Dobrotivý, naše duše.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami. *Tri razy.*

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Presvätá Trojica, zmiluj sa nad nami. Pane, očisť nás od našich hriechov. Vládca, odpusť nám naše neprávosti. Svätý, príď a uzdrav naše slabosti pre svoje meno.

Pane, zmiluj sa. *Tri razy.* Sláva: I teraz:

Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého.

Kňaz: Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Potom hovoria:

Zmiluj sa, Pane, nad nami, zmiluj sa nad nami, lebo nijakú inú obranu nemáme, len túto modlitbu ti, ako svojmu Vládcovi, my hriešni prednášame: zmiluj sa nad nami.

Sláva:

Pane, zmiluj sa nad nami, veď v teba dúfame. Nehnevaj sa veľmi na nás, ani nepamätaj na naše neprávosti, ale aj teraz na nás láskavo zhliadni a zbav nás našich nepriateľov. Veď ty si náš Boh a my sme tvoj ľud, všetci sme dielom tvojich rúk a vzývame tvoje meno.

I teraz:

Požehnaná Bohorodička, otvor nám bránu milosrdenstva. V teba dúfame, nedaj nám zahynúť, ale daj, aby sme sa skrze teba zbavili svojich bied, veď ty si spása kresťanského rodu.

Potom podídu k ikone Krista, pobozkajú ju a hovoria:

Klaniame sa tvojmu prečistému obrazu, Dobrotivý, prosiac odpustenie našich prehrešení, Kriste Bože. Veď ty si dobrovoľne dovolil pribiť svoje telo na kríž, aby si vyslobodil svoje stvorenie z otroctva nepriateľa. Preto ti vďačne spievame: Spasiteľ náš, všetko si naplnil radosťou, keď si prišiel spasiť svet.

Rovnako pobozkajú ikonu Bohorodičky a hovoria tropár:

Bohorodička, ty si prameň milosrdenstva, urob nás hodnými tvojho súcitu, pozri na hriešny ľud a tak ako vždy, prejav svoju silu, veď v teba dúfame. Raduj sa, spievame ako kedysi Gabriel, veľvojvodca beztelesných síl.

Kňaz so sklonenou hlavou hovorí túto modlitbu:

Pane, vystri svoju ruku z výšin tvojho svätého príbytku a posilni ma na túto tvoju službu, aby som bez odsúdenia mohol predstúpiť pred tvoj vznešený trón a konať sviatostnú nekrvavú obetu. Lebo tvoja je moc na veky vekov. Amen.

Potom sa jednotlivo uklonia smerom k ľudu a vchádzajú do svätyne hovoriac:

Vstupujem do tvojho domu a s bázňou padám na tvár pred tvojím svätým chrámom. Pane, veď ma vo svojej spravodlivosti pre mojich nepriateľov, urovnaj svoju cestu predo mnou. Lebo v ich ústach úprimnosti niet, ich srdcia sú plné zrady; ich hrtan je ako otvorený hrob, na jazyku samé úlisnosti. Súď ich, Bože, nech padnú pre svoje zámery; vyžeň ich pre množstvo ich zločinov, veď teba, Pane, rozhorčili. Nech sa tešia všetci, čo majú v teba dôveru, a naveky nech jasajú. Chráň ich a nech sa radujú v tebe, čo tvoje meno milujú. Lebo ty, Pane, žehnáš spravodlivého, ako štítom priazne si nás ovenčil.

Vojdú do svätyne, poklonia sa tri razy pred svätou trapézou, pobozkajú evanjeliár, svätú trapézu i naprestolný kríž. Potom si do rúk vezmú svoje sticháre a pokloniac sa tri razy na východ, každý z nich potichu hovorí: Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Potom diakon podíde ku kňazovi držiac v pravej ruke stichár s orárom a hlavou sa mu ukloniac, hovorí:

Požehnaj, vladyka, stichár s orárom.

Kňaz hovorí:

Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov.

Nato diakon odíde nabok a oblieka sa do stichára modliac sa takto:

Duša mi plesá v mojom Bohu, pretože ma zaodial rúchom spásy, plášťom radosti ma zahalil, ako ženícha ozdobil ma vencom, ako nevestu okrášlil ma skvostmi.

A pobozkajúc orár položí si ho na ľavé plece. Pri navliekaní nárukávnika na pravicu hovorí:

Tvoja pravica, Pane, čo vynikáš mocou, tvoja pravica, Pane, nepriateľa zasiahla. Svojou nesmiernou vznešenosťou zničil si svojich protivníkov.

Pri ľavici zas hovorí:

Tvoje ruky ma utvorili a stvárnili. Daj mi chápavosť a osvojím si tvoju náuku.

Potom odíde k žertveníku, aby tam rozložil posvätné náčinie: svätý diskos kladie na ľavú stranu, potir čiže svätú čašu a ostatné vpravo.

Kňaz sa oblieka takto: do ľavej ruky vezme stichár, pokloní sa tri razy na východ, ako už bolo povedané, žehná ho, hovoriac:

Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Potom sa oblečie hovoriac:

Duša mi plesá v mojom Bohu, pretože ma zaodial rúchom spásy, plášťom radosti ma zahalil, ako ženícha ozdobil ma vencom, ako nevestu okrášlil ma skvostmi.

Vezme epitrachil, požehná a oblečie si ho hovoriac:

Požehnaný Boh, čo vylieva svoju milosť na svojich kňazov. Je to sťa vzácny olej na hlave, čo steká na bradu, na Áronovu bradu, čo steká na okraj jeho rúcha.

Vezme pojas a opášuc sa hovorí:

Požehnaný Boh ma silou opásal a moju cestu urobil nepoškvrnenou. Mojim nohám dal rýchlosť jeleňa a postavil ma na výšinu.

A keď si navlieka nárukávniky, tak pri pravej ruke hovorí:

Tvoja pravica, Pane, čo vynikáš mocou, tvoja pravica, Pane, nepriateľa zasiahla. Svojou nesmiernou vznešenosťou zničil si svojich protivníkov.

Pri ľavej ruke hovorí:

Tvoje ruky ma utvorili a stvárnili. Daj mi chápavosť a osvojím si tvoju náuku.

Potom berie nábederník, ak ho nosí, požehná, pobozká ho a hovorí:

Najmocnejší, pripáš si meč na bedrá, svoju velebu a dôstojnosť. Vo svojej dôstojnosti šťastne vytiahni, nasadni na voz a bojuj za pravdu, lásku a spravodlivosť. Nech ťa tvoja pravica učí konať úžasné skutky v každom čase, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Vezme felón, požehná ho, pobozká, hovoriac takto:

Pane, tvoji kňazi nech sa odejú do spravodlivosti a tvoji svätí nech plesajú teraz i vždycky i na veky vekov. Amen. *A odíde k žertveníku.*

Obidvaja si umyjú ruky, hovoriac:

V nevinnosti si ruky umývam a kráčam okolo tvojho žertveníka, Pane, aby som ťa mohol verejne chváliť a rozprávať o všetkých tvojich skutkoch zázračných. Pane, milujem dom, v ktorom prebývaš, a miesto, kde je stánok tvojej slávy. Nezatrať moju dušu s hriešnikmi a môj život s ľuďmi krvilačnými. Ich ruky sú poškvrnené zločinmi, ich pravica je plná úplatkov. Ale ja kráčam v nevinnosti, vykúp ma a buď mi milostivý. Moja noha stojí na rovnej ceste, v zhromaždeniach chcem velebiť Pána.

Potom sa tri razy poklonia pred žertveníkom, pričom každý hovorí:

Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Svojou drahocennou krvou si nás vykúpil spod kliatby zákona: dal si sa pribiť na kríž a prebodnúť kopijou, a tak si ľuďom otvoril prameň nesmrteľnosti. Spasiteľ náš, sláva tebe.

Potom diakon hovorí: Požehnaj, vladyka!

A kňaz začína: Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov.

Diakon: Amen.

1 *Potom kňaz berie do ľavej ruky prosforu, do pravej svätú kopiju, ktorou na vrchu prosfory cez pečať urobí trojnásobný znak kríža a zakaždým hovorí:*

Na pamiatku Pána, Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista. *Tri razy.*

A na to zabodne kopiju na pravý bok pečate a režúc hovorí:

Ako ovča na zabitie ho vedú.

Na ľavý bok:

A ako nepoškvrnený baránok, čo onemie pred svojím strihačom, tak ani on neotvára ústa.

Na vrchnej strane pečate:

Pre jeho miernosť vyrvali ho súdu.

Na spodnej strane:

A kto pomyslí na jeho pokolenie?

Diakon nábožne sleduje toto tajomstvo a pri každom reze hovorí: Modlime sa k Pánovi, *držiac v ruke orár. Nakoniec vyzve:* Vyjmi, vladyka! *Kňaz šikmo vbodne kopiju z pravej strany prosfory, vyjme svätý chlieb, hovoriac takto:*

Lebo jeho život sa berie zo zeme.

A položí ho naznak na svätý diskos, zatiaľ čo diakon hovorí:

Obetuj, vladyka!

Kňaz ho nakrojí do podoby kríža zo spodnej strany a hovorí:

Obetuje sa Boží Baránok, ktorý sníma hriechy sveta za jeho život a spásu.

A obráti ho na druhú stranu, na ktorej je kríž.

Diakon vyzve: Prebodni, vladyka!

Kňaz, prebodávajúc kopijou pravý bok, hovorí:

Jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda. A ten, čo to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé.

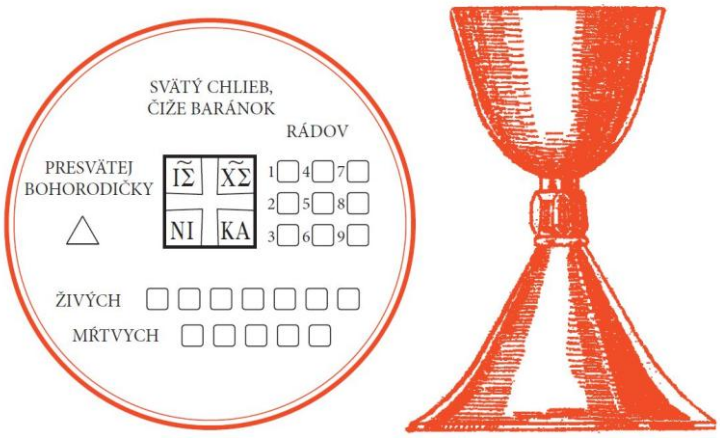

Diakon, berúc víno a vodu, hovorí kňazovi:

Požehnaj, vladyka, sväté zjednotenie.

A po požehnaní ich vezme a naraz naleje do čaše víno a trocha vody.

2 *Kňaz vezme do rúk druhú prosforu a hovorí:*

Na česť a pamiatku našej preblahoslavenej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny. Na jej prosby prijmi, Pane, túto obetu na svoj nebeský žertveník.

A vezme čiastku a položí ju napravo, vedľa svätého chleba do blízkosti jeho stredu, hovoriac:

Po tvojej pravici stojí kráľovná ozdobená zlatom.

3 *Potom vezme tretiu prosforu a hovorí:*

Na česť ctihodných nebeských beztelesných síl.

1 A vezme prvú čiastku, položí ju vľavo od svätého chleba, začínajúc prvý rad.

Potom hovorí:

Ctihodného slávneho proroka, predchodcu a Krstiteľa Jána a všetkých svätých prorokov.

2 A vezme čiastku a podľa ustanovenia ju položí pod prvú.

Potom znova hovorí.

Svätých slávnych a všechválnych apoštolov Petra a Pavla i všetkých ostatných svätých apoštolov.

3 A takisto položí tretiu čiastku pod druhú, čím ukončí prvý rad.

Potom hovorí:

Spomedzi našich svätých otcov svätiteľov: Bazila Veľkého, Gregora Bohoslovca a Jána Zlatoústeho, Atanáza a Cyrila, Mikuláša Myrského, slovanských učiteľov Cyrila a Metoda, *[*Gorazda, Klimenta Ochridského a Bystríka,*]* svätého biskupa mučeníka Jozafata i všetkých svätých svätiteľov.

1 A vezme štvrtú čiastku, položí ju vedľa prvej čiastky, čím začne druhý rad.

Potom znova hovorí.

Svätého prvomučeníka a archidiakona Štefana, svätých veľkých mučeníkov: Demetra, Juraja, Teodora Tyrona i všetkých svätých mučeníkov a mučeníc.

2 A vezme piatu čiastku a položí ju pod prvú, ktorá je na začiatku druhého radu.

Potom hovorí:

Našich prepodobných a bohonosných otcov: Antona, Eutyma, Sávu, Onufera, *[*Nauma, Angelára, Mojžiša Uhrína, pustovníkov Andreja Svorada a Beňadika*]* a všetkých prepodobných otcov i matiek.

3 A takisto vezme šiestu čiastku, položí ju pod predchádzajúcu, čím ukončí druhý rad. Po nich hovorí:

Svätých nezištníkov a divotvorcov: Kozmu a Damiána, Kyra i Jána, Pantelejmona a Hermolaa i všetkých svätých nezištníkov.

1 A vezme siedmu čiastku a podľa ustanovenia ju položí hore, čím začne tretí rad. Potom znovu hovorí.

Svätých a spravodlivých Pánových predkov Joachima i Anny.

2 A ôsmu čiastku položí pod predchádzajúcu podľa ustanovenia. K tomu ešte hovorí:

Svätého *povie meno svätca chrámu a svätca dňa* i všetkých svätých, na ich prosby navštív nás, Bože.

3 A vezme deviatu čiastku, položí ju na koniec tretieho radu, čím ho zakončí.

4 *Potom vezme štvrtú prosforu a hovorí:*

Spomeň si, Vládca, milujúci človeka, na svätého otca *povie meno*, rímskeho pápeža, na nášho najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno* a na nášho bohumilého otca biskupa *povie meno*, aj na zbor pravoverných biskupov, kňazov, diakonov v Kristovi a na všetky rády duchovenstva; *(v reholných domoch:* na nášho otca protoarchimandritu *povie meno*, otca archimandritu *povie meno*, otca protoigumena *povie meno*, otca igumena *povie meno)*, na našich bratov a spoluslúžiteľov kňazov a diakonov i na všetkých našich bratov, ktorých si vo svojom veľkom milosrdenstve, najdobrotivejší Pane, pozval do svojho spoločenstva.

A vezme čiastku, ktorú položí pod svätý chlieb.

Takisto spomína na živých, ktorých mená treba spomenúť; tu pri každom mene vyjme čiastku hovoriac: Spomeň si, Pane, na *povie meno.*

Nato berie čiastky a uloží ich pod svätý chlieb.

5 *Potom vezme piatu prosforu a hovorí:*

Na blaženú pamiatku a odpustenie hriechov dobročinných zakladateľov tohto svätého chrámu *(v reholných domoch:* tohto svätého domu*)*.

Potom spomenie biskupa, ktorý ho vysvätil, a mená iných zosnutých, ktorých chce. Pri každom mene vyjme čiastku hovoriac:

Spomeň si, Pane, na dušu svojho zosnutého služobníka *povie meno. A nakoniec hovorí takto:* I na našich pravoverných otcov a bratov a na všetkých, čo zosnuli v nádeji na vzkriesenie a večný život v tvojom spoločenstve, milujúci Pane. *A vyjme čiastku.*

Potom hovorí: Spomeň si, Pane, podľa svojho veľkého milosrdenstva aj na mňa nehodného a odpusť mi všetky vedomé i nevedomé previnenia.

A vyjme čiastku.

[Vezme hubku,] zhrnie na diskose čiastky pod svätým chlebom, aby boli spolu a aby nič z toho nepopadalo.

Nato diakon vezme kadidelnicu, vloží do nej tymian a vyzve kňaza:

Požehnaj, vladyka, kadidlo.

A hneď sám povie: Modlime sa k Pánovi.

A kňaz hovorí modlitbu nad kadidlom:

Kriste Bože náš, prinášame ti kadidlo ako ľúbeznú duchovnú vôňu. Prijmi ho na svoj nebeský prestol a zošli nám milosť tvojho Presvätého Ducha.

Diakon: Modlime sa k Pánovi.

Kňaz okiadza hviezdicu a rozloží ju nad svätý chlieb hovoriac:

A hľa, hviezda sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa.

Diakon: Modlime sa k Pánovi.

Kňaz okiadza prvú prikrývku a prikryje ňou svätý chlieb na diskose hovoriac:

Pán kraľuje, velebou sa zaodel, zaodel sa Pán, udatnosťou sa prepásal. Tak upevnil zemekruh, že sa nezachveje. Pevný je tvoj trón oddávna, ty si od vekov. Pozdvihujú rieky, Pane, pozdvihujú rieky svoj hlas, pozdvihujú rieky svoj hukot. Nad hukot vodných prívalov, nad mohutné morské príboje mocnejší je Pán na výsostiach. Veľmi vieryhodné sú tvoje svedectvá, tvojmu domu, Pane, patrí posvätná úcta po všetky časy.

Diakon: Modlime sa k Pánovi. Prikry, vladyka!

Kňaz okiadza druhú prikrývku a prikryje ňou svätú čašu hovoriac:

Kriste, tvoja dobrota pokrýva nebesia a zem je plná tvojej chvály.

Diakon: Modlime sa k Pánovi. Prikry, vladyka!

Kňaz okiadza prikrývku čiže vozduch a prikrývajúc obidvoje hovorí:

Ukry nás, Pane, v tôni svojich perutí, zažeň od nás každého nepriateľa a násilníka. Pane, zachovaj náš život v pokoji, zmiluj sa nad nami a nad svojím svetom a spas naše duše, veď ty si dobrý a láskavý k ľuďom.

Potom kňaz vezme kadidelnicu, okiadza pripravené dary a hovorí:

Požehnaný Boh náš, ktorému sa takto zapáčilo.

A diakon hovorí: Teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

A obidvaja sa nábožne klaňajú.

Potom diakon hovorí:

Za predložené vzácne dary modlime sa k Pánovi.

Kňaz vezme kadidelnicu a hovorí modlitbu predloženia darov:

Bože, Bože náš, ty si celému svetu poslal za pokrm nebeský chlieb, nášho Pána a Boha Ježiša Krista, Spasiteľa, Vykupiteľa a Dobrodincu, ktorý nás požehnáva a posväcuje. Ty sám požehnaj tieto dary a prijmi ich na svoj nebeský žertveník. Pamätaj, dobrý a láskavý Pane, na tých, čo ich priniesli, aj na tých, za ktorých sú prinesené, a nás zachovaj neodsúdených pri posvätnom konaní tvojich božských tajomstiev.

Lebo posväcuje sa a oslavuje tvoje vznešené a veľkolepé meno, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Nakoniec tam vykoná prepustenie, hovoriac takto:

Sláva tebe, Kriste Bože, naša nádej, sláva tebe.

Diakon: Sláva: I teraz: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.* Požehnaj.

Kňaz hovorí prepustenie:

(keď je nedeľa) Kristus, ktorý vstal z mŕtvych

(keď nie je) Kristus, náš pravý Boh, na prosby svojej prečistej Matky, nášho otca svätého Bazila Veľkého, kapadóckocézarejského arcibiskupa, a všetkých svätých, nech sa nad nami zmiluje a spasí nás, lebo je dobrý a miluje nás.

Diakon: Amen.

Po prepustení diakon okiadza svätý žertveník. Potom odchádza a okiadza svätú trapézu dookola v podobe kríža, hovoriac v duchu:

V hrobe si bol telesne, v podsvetí s dušou, veď si Boh, v raji so zločincom a na prestole si bol s Otcom a Duchom, všetko naplňujúci, neobsiahnuteľný Kriste.

Takisto Päťdesiaty žalm.

Po okiadzaní svätyne, miestnych ikon, chórov a ľudu vstupuje do svätyne a okiadza svätú trapézu a kňaza. Potom odloží kadidelnicu na určené miesto a pristúpi ku kňazovi. Vedno ostanú pred svätou trapézou, tri razy sa poklonia, potichu sa modliac hovoria:

Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, ktorý si všade a všetko naplňuješ, poklad dobra a darca života, príď a prebývaj v nás. Očisť nás od každej poškvrny a spas, Dobrotivý, naše duše.

Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle. *Dva razy.*

Pane, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.

Potom kňaz pobozká evanjeliár, diakon svätú trapézu.

Napokon diakon skloní hlavu pred kňazom, pričom tromi prstami pravej ruky drží orár a hovorí:

Nadišiel čas konať Pánovi. Vladyka, požehnaj!

Kňaz žehnajúc ho hovorí:

Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov.

Diakon: Pomodli sa za mňa, vladyka.

Kňaz: Nech Pán sprevádza tvoje kroky.

Diakon: Spomeň si na mňa, vladyka.

Kňaz: Pán Boh nech na teba ustavične pamätá vo svojom kráľovstve teraz i vždycky i na veky vekov.

Diakon: Amen.

A po poklone vyjde severnými dverami [pretože cárske dvere sa až do vchodu neotvárajú]. Postaví sa na svoje miesto priamo pred cárske dvere, nábožne sa tri razy pokloní, potichu sa modliac:

Pane, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.

Potom začína hovoriť: Požehnaj, vladyka! *A kňaz začína:* Požehnané kráľovstvo.

Treba poznamenať, že keď kňaz slúži bez diakona, v proskomídii a v liturgii pred evanjeliom nehovorí slová určené pre diakona. Nech nehovorí ani výzvy Požehnaj, vladyka! *a* Prebodni, vladyka! *a* Nadišiel čas konať*, hovorí len ekténie a modlitby pri predložení darov.*

Keď spoločne slúžia viacerí kňazi, proskomídiu koná len jeden kňaz a ostatní slúžiaci nech nehovoria nič z proskomídie.

Na archijerejskej službe začína proskomídiu kňaz ako zvyčajne, potom uloží čiastky na česť Bohorodičky a svätých, diskos a čašu prikryje vozduchom, pričom nič nehovorí. Až keď sa spieva Cherubínska pieseň *pred veľkým vchodom, biskup sám dokončí proskomídiu.*

BOŽSKÁ LITURGIA NÁŠHO OTCA SVÄTÉHO BAZILA VEĽKÉHO

Vedz, že táto božská liturgia Bazila Veľkého sa neslávi vždy, ale len v predpísanom čase, to jest v nedele Veľkého pôstu - Štyridsiatnice okrem Kvetnej nedele, na Veľký štvrtok a Veľkú sobotu, na predvečer Kristovho Narodenia a Bohozjavenia, ak ony nepripadnú na soboty alebo nedele a v deň sviatku svätého Bazila.

Pravidlá a smernice tejto svätej služby sú také isté ako v liturgii svätého Jána Zlatoústeho.

Diakon si stane na ambón a zvolá:

Požehnaj, vladyka!

Kňaz:

Požehnané kráľovstvo Otca i Syna i Svätého Ducha teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Diakon prednáša ekténiu (ak niet diakona, sám kňaz):

Modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za pokoj zhora a za spásu našich duší modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za mier na celom svete, za blaho svätých Božích cirkví a za zjednotenie všetkých modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za tento svätý chrám a za tých, čo doň vstupujú s vierou, nábožnosťou a s Božou bázňou, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za veľkňaza všeobecnej cirkvi, nášho svätého otca *povie meno*, rímskeho pápeža, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za nášho najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno*, bohumilého otca biskupa *povie meno*, za ctihodných kňazov a diakonov v Kristovi, za všetko duchovenstvo a ľud modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za toto mesto (*alebo* Za túto obec *alebo* Za tento svätý dom), za všetky mestá, obce, krajiny a za tých, ktorí v nich podľa viery žijú, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za priaznivé počasie, hojnosť plodov zeme a za pokojné časy modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za cestujúcich, chorých, trpiacich, zajatých a za ich záchranu modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za oslobodenie od všetkého nášho zármutku, hnevu a núdze modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Presvätú, prečistú, preblahoslavenú a slávnu Vládkyňu našu, Bohorodičku Máriu, vždy Pannu i všetkých svätých spomínajúc, sami seba, druh druha i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Ľud: Tebe, Pane.

Kňaz potichu hovorí modlitbu prvej antifóny.

Pane, Bože náš, nevýslovná je tvoja moc a nepochopiteľná tvoja sláva, nesmierne je však aj tvoje milosrdenstvo a neopísateľná tvoja láska k človeku. Vo svojej dobrote ty sám, Vládca, zhliadni na nás i na tento svätý chrám a udeľ nám i tým, čo sa s nami modlia, svoje hojné milosrdenstvo a zľutovanie.

Zvolanie:

Lebo tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Po ekténii zbor spieva prvú antifónu.

Počas tichej modlitby kňaza vo svätyni, diakon prednáša mimo svätyne ekténiu:

Znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Presvätú, prečistú, preblahoslavenú a slávnu Vládkyňu našu, Bohorodičku Máriu, vždy Pannu i všetkých svätých spomínajúc, sami seba, druh druha i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Ľud: Tebe, Pane.

Kňaz sa modlí modlitbu druhej antifóny:

Pane, Bože náš, spas svoj ľud a žehnaj svoje dedičstvo, ochraňuj plnosť tvojej cirkvi, posväcuj tých, čo milujú krásu tvojho domu. Osláv ich svojou božskou mocou a neopúšťaj nás, v teba dúfajúcich.

Zvolanie:

Lebo ty vládneš a tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Po druhej ekténii zbor spieva druhú antifónu. Potom diakon:

Znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Presvätú, prečistú, preblahoslavenú a slávnu Vládkyňu našu, Bohorodičku Máriu, vždy Pannu i všetkých svätých spomínajúc, sami seba, druh druha i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Ľud: Tebe, Pane.

Modlitba tretej antifóny:

Od teba máme dar tejto spoločnej jednomyseľnej modlitby. Ty si nám prisľúbil, že keď sa dvaja alebo traja zhromaždia v tvojom mene, splníš ich prosby. Splň teraz prosby na úžitok svojich služobníkov. Daj nám v tomto čase spoznať tvoju pravdu a v budúcom veku večný život.

Zvolanie:

Lebo ty si Boh dobrý a láskavý k ľuďom a my ti vzdávame slávu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Aj tu zbor spieva a kňaz a diakon hovoria a postupujú ako pri liturgii Zlatoústeho.

Tichá modlitba vchodu svätého evanjelia:

Vládca, Pane a Bože náš, ty si na nebesiach ustanovil zbory anjelov i archanjelov, aby slúžili tvojej sláve. Pripoj k nášmu vchodu sprievod svätých anjelov, aby sme ti spolu s nimi slúžili a velebili tvoju dobrotu. Lebo tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

A konajú vchod. Diakon hovorí:

Premúdrosť. Stojme úctivo!

A vojdú do svätyne. Počas tropárov kňaz hovorí modlitbu Trojsvätej piesne:

Svätý Bože, ty prebývaš vo svätyni, trojsvätou piesňou ťa ospevujú serafíni, velebia ťa cherubíni a klaňajú sa ti všetky nebeské mocnosti. Ty si z nebytia všetko priviedol k bytiu. Stvoril si človeka na svoj obraz a podobu a ozdobil si ho všetkými svojimi darmi. Prosiacemu dávaš múdrosť a poznanie, hriešnikom nepohŕdaš, ale ho vedieš k spásnemu pokániu. A nám, svojim ponížením a nedôstojným služobníkom, dovoľuješ aj v túto hodinu stáť pred slávou tvojho svätého žertveníka a vzdávať ti náležitú poklonu a slávoslovie. Prijmi, Pane, aj z našich hriešnych úst trojsvätú pieseň a navštív nás vo svojej dobrote. Odpusť nám všetky vedomé i nevedomé prehrešenia, posväť naše duše i telá a daj, aby sme ti zbožne slúžili po všetky dni svojho života na príhovor svätej Bohorodičky a všetkých svätých, v ktorých máš od vekov zaľúbenie.

Keď speváci začnú spievať posledný tropár, diakon hovorí kňazovi:

Požehnaj, vladyka, je čas Trojsvätej piesne!

Kňaz ho požehná a zvolá:

Lebo ty si svätý, Bože náš, a my ti vzdávame slávu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky.

Diakon podíde do blízkosti cárskych dverí, podvihne orár a hlasno volá k tým, čo stoja v chráme:

I na veky vekov.

Ľud: Amen.

Počas spevu Trojsvätej piesne, Sláva i teraz *kňaz i diakon hovoria Trojsvätý.*

Potom hovorí diakon kňazovi: Prikáž, vladyka!

A idú k hornému miestu, pričom kňaz kráčajúc hovorí:

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.

Diakon:

Požehnaj, vladyka, horný stolec!

Kňaz nato:

Požehnaný si ty, čo sedíš na svojom slávnom kráľovskom tróne a nad cherubínmi teraz i vždycky i na veky vekov.

Po dokončení Trojsvätej piesne diakon príde pred cárske dvere a hovorí:

Vnímajme!

Kňaz zvolá:

Pokoj všetkým!

A znova diakon:

Premúdrosť, vnímajme!

A ľud spieva prokimen, Dávidov žalm.

Napokon diakon:

Premúdrosť!

A čitateľ hovorí nadpis apoštola.

Čítanie z listu Hebrejom *alebo* Kolosanom *alebo* Korinťanom *alebo* Rimanom.

A znova diakon:

Vnímajme!

Po prečítaní apoštola kňaz povie:

Pokoj s tebou.

Diakon:

Premúdrosť, vnímajme!

Ľud: Aleluja*, s veršami.*

Modlitba pred evanjeliom.

Láskyplný Pane, rozsvieť v našich srdciach neuhasínajúce svetlo tvojho božského poznania a otvor náš duchovný zrak, aby sme chápali tvoju evanjeliovú náuku. Vlož do nás bázeň pred tvojimi prikázaniami, aby sme premáhali žiadosti tela, viedli duchovný život a vo všetkom zmýšľali a konali tak, ako sa to páči tebe. Veď ty si svetlo našich duší a tiel, Kriste Bože, a my ti vzdávame slávu i tvojmu Otcovi, ktorý nemá počiatku, s tvojím presvätým, dobrým a životodarným Duchom teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Diakon odloží kadidelnicu na zvyčajné miesto, pristúpi ku kňazovi, skloní pred ním hlavu, držiac orár prstami a ukazujúc na evanjeliár hovorí:

Požehnaj, vladyka, ohlasovateľa blahozvesti svätého apoštola a evanjelistu *povie meno.*

Kňaz, žehnajúc ho, hovorí:

Na prosby svätého, slávneho, všechválneho apoštola a evanjelistu *povie meno* nech ti Boh dá reč veľkej sily pri ohlasovaní, aby sa naplnilo evanjelium jeho Syna, nášho Pána Ježiša Krista.

A podá mu evanjeliár.

Diakon povie: Amen*, pokloní sa pred svätým evanjeliárom, prijme ho a vyjde svätými dverami. Prisluhujúci so sviecami ho predídu a on si stane na ambón alebo na určené miesto.*

Kňaz, stojac pred svätou trapézou, obráti sa na západ a zvolá:

Premúdrosť, pozorne počúvajme sväté evanjelium.

Ďalej:

Pokoj všetkým!

Ľud: I tvojmu duchu.

Diakon:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa *povie meno.*

Ľud: Sláva tebe, Pane, sláva tebe.

Kňaz:

Vnímajme!

Keď sú dvaja diakoni, nech jeden hovorí:

Premúdrosť*, ako aj* Vnímajme*.*

Po prečítaní evanjelia kňaz povie:

Pokoj s tebou, ohlasovateľ blahozvesti.

Ľud: Sláva tebe, Pane, sláva tebe.

A diakon vojde do cárskych dverí, odovzdá evanjeliár kňazovi. [Potom sa zatvoria cárske dvere.]

Diakon vyjde na zvyčajné miesto a hovorí:

Prosme všetci z celej duše a z celej svojej mysle volajme.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Pane a Vládca, Bože našich otcov, prosíme ťa, vypočuj nás a zmiluj sa.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Zmiluj sa, Bože, nad nami pre svoje veľké milosrdenstvo, prosíme ťa, vypočuj nás a zmiluj sa.

Ľud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Prosíme ťa aj za veľkňaza všeobecnej cirkvi, nášho svätého otca *povie meno*, rímskeho pápeža, za najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno*, i za nášho bohumilého otca biskupa *povie meno*, za slúžiacich a posluhujúcich v tomto svätom chráme, za našich duchovných otcov a za všetkých našich bratov v Kristovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

V rehoľných domoch:

Prosíme ťa aj za veľkňaza všeobecnej cirkvi, nášho svätého otca *povie meno*, rímskeho pápeža, za najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno* i za nášho bohumilého otca biskupa *povie meno*, za našich úctyhodných otcov: protoarchimandritu *povie meno*, archimandritu *povie meno*, protoigumena *povie meno* a igumena *povie meno*. Za slúžiacich a posluhujúcich v tomto svätom dome, za našich duchovných otcov a za všetkých našich bratov v Kristovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Prosíme ťa aj za tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu.

Ľud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Na tomto mieste sa do ekténie môžu pridať osobitné prosby.

Prosíme ťa aj za prítomný ľud, ktorý od teba očakáva veľké a hojné milosrdenstvo, za našich dobrodincov i za všetkých pravoverných kresťanov.

Ľud: Pane, zmiluj sa. *Tri razy.*

Modlitba k úpenlivým prosbám:

Pane, Bože náš, prijmi tieto úpenlivé prosby tvojich služobníkov, zmiluj sa nad nami podľa svojho veľkého milosrdenstva a uštedri bohatstvo svojich darov nám i všetkému ľudu, ktorý od teba očakáva hojnosť milostí.

Zvolanie:

Lebo ty si Boh milostivý a láskavý k ľuďom a my ti vzdávame slávu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Diakon:

Ohlásení čakatelia na krst, modlite sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Veriaci, modlime sa za tých, čo sa pripravujú na krst, nech sa Pán nad nimi zmiluje.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Nech ich vyučí v slove pravdy.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Nech im otvorí evanjelium spravodlivosti.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Nech ich pripojí k svojej svätej, všeobecnej a apoštolskej cirkvi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Spas ich, zmiluj sa nad nimi, ujmi sa ich a zachovaj ich, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Ohlásení čakatelia na krst, skloňte si hlavy pred Pánom.

Ľud: Pred tebou, Pane.

Modlitba za ohlásených čakateľov:

Pane, Bože náš, ty žiješ na nebesiach a hľadíš na všetky svoje diela. Pozri na svojich ohlásených služobníkov, ktorí skláňajú hlavy pred tebou, ulož na nich ľahké jarmo a urob ich dôstojnými údmi tvojej svätej cirkvi a hodnými kúpeľa znovuzrodenia, odpustenia hriechov i rúcha neporušiteľnosti, aby poznali teba, nášho pravého Boha.

Zvolanie:

Nech aj oni s nami oslavujú tvoje preslávne a vznešené meno, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz po zvolaní prestiera iliton ako zvyčajne.

Diakon hovorí:

Nech odídu ohlásení čakatelia na krst!

Keď je druhý diakon, volá i on:

Ohlásení, odíďte!

Potom znova prvý:

Nech tu nezostane nikto z ohlásených a my veriaci znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Ak je len jeden diakon alebo keď kňaz slúži bez diakona, vtedy hovorí takto:

Čakatelia ohlásení na krst, odíďte! Ohlásení, odíďte! Vy, ktorí ste ohlásení na krst, odíďte! Nech tu nezostane nikto z ohlásených a my veriaci znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Prvá modlitba veriacich:

Pane, ukázal si nám veľké tajomstvo spásy. Ty si nám, svojim pokorným a nehodným služobníkom, dovolil slúžiť pri tvojom svätom žertveníku. Mocou tvojho Svätého Ducha nás uschopni konať túto službu, aby sme bez odsúdenia stáli pred tvojou svätou velebou a priniesli ti žertvu chvály. Veď ty spôsobuješ všetko vo všetkých. Urob príjemnou a láskavo prijmi, Pane, túto obetu za naše hriechy a nevedomosti ľudí.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Diakon:

Premúdrosť!

Zvolanie:

Lebo tebe patrí všetka sláva, česť a poklona, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Diakon:

Znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Druhá modlitba veriacich:

Bože, ty nás ponížených, hriešnych a nehodných služobníkov obdarúvaš milosrdenstvom a štedrosťou, keď nás privádzaš pred tvoju svätú velebu, aby sme slúžili pri tvojom svätom žertveníku. Posilni nás na túto službu mocou tvojho Svätého Ducha a vlož do nás slovo otvárajúce naše ústa, aby sme vzývali milosť tvojho svätého Ducha na dary, ktoré ti chceme predložiť.

Diakon (ak niet diakona, tak sám kňaz):

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Diakon:

Premúdrosť!

Zvolanie:

Aby sme pod ustavičnou ochranou tvojej moci vzdávali slávu tebe, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Diakon i kňaz hovoria a postupujú ako pri liturgii Zlatoústeho.

Kňaz potichu číta túto modlitbu, zatiaľ čo zbor spieva Cherubínsku pieseň:

Nikto spútaný žiadostivosťou a rozkošami tela nie je hodný predstúpiť ani priblížiť sa k tebe, ani ti slúžiť, Kráľ slávy. Veď tebe slúžiť znamená aj pre samy nebeské mocnosti veľké a úžasné poslanie. Ty si sa však z nevýslovnej a nesmiernej lásky k ľuďom bez zmeny a premeny stal človekom a naším veľkňazom. Ako Vládca všetkého odovzdal si nám službu a posvätné slávenie tohto liturgického a nekrvavého tajomstva. Veď ty jediný, Pane Bože náš, vládneš nad nebom a zemou, cherubíni ťa nosia na tróne, ty si Pán serafínov a kráľ Izraela. Ty jediný si svätý a vo svätyni prebývaš. Ty jediný si dobrý a ochotný vypočuť ma, preto ťa prosím: Pozri na mňa hriešneho a nepotrebného sluhu a očisť moju dušu i srdce od zlého svedomia, mocou svojho Svätého Ducha ma uschopni, aby som odetý milosťou kňazstva predstúpil pred tento tvoj svätý stôl a obetoval tvoje sväté a prečisté telo i drahocennú krv. Veď prichádzam k tebe skláňajúc sa s prosbou: neodvracaj odo mňa svoju tvár a nevylučuj ma z počtu svojich synov, a prijmi, že ja hriešny a neužitočný sluha prinášam ti tieto dary. Veď to ty, Kriste Bože náš, ich prinášaš a si prinášaný, ty ich prijímaš a si rozdávaný, a tebe vzdávame slávu, i tvojmu Otcovi, ktorý nemá počiatku, s tvojím presvätým, dobrým a životodarným Duchom teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Po dokončení modlitby a okiadzania kňaz i diakon, stojac pred svätou trapézou, spolu hovoria Cherubínsku pieseň.

My cherubínov tajomne predstavujeme a životodarnej Trojici trojsvätú pieseň spievame, odložme teraz všetky svetské starosti. Veď máme prijať Kráľa

všetkých, ktorého anjelské zbory neviditeľne nesú v sláve. Aleluja, aleluja, aleluja.

Na Veľký štvrtok sa spieva toto:

Prijmi ma dnes, Boží Synu, za spoločníka na svojej tajomnej večeri, veď ja nezradím tajomstvo tvojim nepriateľom, ani ti nedám bozk ako Judáš, ale ako zločinec sa ti vyznávam:

Pane, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva. Aleluja, aleluja, aleluja.

Na Veľkú sobotu sa spieva toto:

Nech stíchne každý človek a nech stojí plný bázne a úžasu, nech sa ničím pozemským v mysli nezaoberá.

Hľa, prichádza Kráľ nad kráľmi a Pán nad pánmi. Prichádza dať sa zabiť a dať sa za pokrm veriacim.

Pred ním veľký zástup anjelov kráča, sprievod jeho majestátu a moci.

Mnohookí cherubíni a šestorokrídli serafíni zahaľujú svoje tváre a spievajú pieseň: Aleluja, aleluja, aleluja.

Nato odchodia k žertveníku; kňaz okiadza dary a potichu sa modlí:

Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Diakon:

Vezmi, vladyka!

A kňaz:

Zdvíhajte svoje ruky k svätyni a zvelebujte Pána.

Diakon zvolá:

Nech sa Pán Boh rozpomenie vo svojom kráľovstve na všetkých vás, pravoverní kresťania, teraz i vždycky i na veky vekov.

Kňaz hovorí:

Nech sa Pán Boh rozpomenie vo svojom kráľovstve na nášho svätého otca, veľkňaza všeobecnej cirkvi *povie meno*, rímskeho pápeža, na nášho najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno* a na nášho bohumilého otca biskupa *povie meno* (na nášho úctyhodného otca protoarchimandritu *povie meno*, archimandritu *povie meno*, protoigumena *povie meno* a igumena *povie meno*), na všetkých kňazov, diakonov, rehoľníkov, na tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu, na šľachetných a nezabudnuteľných zakladateľov a dobrodincov tohto svätého chrámu (tohto svätého domu) i na všetkých vás, pravoverní kresťania, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz okiadza vozduch, zakryje ním sväté dary a hovorí:

Ctihodný Jozef sňal z dreva tvoje prečisté telo, zavinul ho do čistého plátna, natrel ho voňavými masťami a uložil do nového hrobu.

Prijme kadidelnicu, tri razy okiadza dary a hovorí:

Buď dobrotivý, Pane, a milosrdný voči Sionu, vybuduj múry Jeruzalema. Potom prijmeš náležité obety, obetné dary a žertvy; potom položia na tvoj oltár obetné zvieratá.

A hovorí diakonovi:

Spomeň ma, brat a spoluslúžiteľ.

Diakon:

Nech sa na tvoje kňazstvo rozpomenie Pán Boh vo svojom kráľovstve.

Kňaz:

Modli sa za mňa, spoluslúžiteľ môj.

Vtedy diakon hovorí kňazovi:

Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatôni!

Kňaz:

Tenže Duch nech spolu s nami koná po všetky dni nášho života!

A diakon jemu:

Spomeň ma, vladyka!

Kňaz:

Pán Boh nech na teba ustavične pamätá vo svojom kráľovstve teraz i vždycky i na veky vekov.

Diakon:

Amen.

A pokloniac sa kňazovi odchádza severnými dverami, postaví sa na zvyčajné miesto a hovorí:

Vykonajme našu modlitbu k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za predložené vzácne dary modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za tento svätý chrám a za tých, čo doň vstupujú s vierou, nábožnosťou a s Božou bázňou, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za oslobodenie od všetkého nášho zármutku, hnevu a núdze modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Modlitba obetovania po položení božských darov na svätú trapézu:

Pane, Bože náš, ty si nás stvoril a povolal do tohto života, ukázal si nám cestu spásy a dal si nám zjavenie nebeských tajomstiev. Veď mocou svojho Svätého Ducha si nás ustanovil na túto službu. Dožič nám láskavo, Pane, aby sme boli kňazmi novej zmluvy a vysluhovateľmi tvojich svätých tajomstiev. Podľa

svojho veľkého milosrdenstva nám dovoľ priblížiť sa k tvojmu svätému žertveníku, aby sme boli hodní dôstojne prinášať túto duchovnú a nekrvavú obetu za naše hriechy a za ľudské nevedomosti. Prijmi ju na svoj svätý, nebeský a duchovný žertveník ako ľúbeznú vôňu a zošli nám milosť svojho Svätého Ducha. Zhliadni, Bože, na nás i na túto našu službu a prijmi ju, ako si prijal Ábelove dary, Noemove žertvy, Abrahámove celopaly, Mojžišove i Áronove kňazské služby a Samuelove pokojné obety. Pane, tak ako si prijal túto istú službu od svojich svätých apoštolov, prijmi vo svojej dobrote tieto dary aj z našich hriešnych rúk, aby sme bez úhony slúžili tvojmu svätému žertveníku, a tak aby sme v hrozný deň tvojej spravodlivej odplaty mohli prijať mzdu verných a múdrych správcov.

Diakon:

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Celý deň prežitý v dokonalosti, svätosti, pokoji a bez hriechu prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Anjela pokoja, verného sprievodcu a ochrancu našej duše i tela prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Odpustenie a oslobodenie z našich hriechov a previnení prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Dobro a úžitok pre naše duše a pokoj pre svet prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Aby sme zostávajúce dni nášho života prežili v pokoji a kajúcnosti, prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Pokojné kresťanské dovŕšenie nášho života bez bolesti a zahanbenia, dobrú odpoveď na prísnom Kristovom súde prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Presvätú, prečistú, preblahoslavenú a slávnu Vládkyňu našu, Bohorodičku Máriu, vždy Pannu i všetkých svätých spomínajúc, sami seba, druh druha i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Ľud: Tebe, Pane.

Zvolanie:

Štedrosťou tvojho jednorodeného Syna, s ktorým si velebený, spolu s tvojím presvätým, dobrým a životodarným Duchom, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz:

Pokoj všetkým!

Ľud: I tvojmu duchu.

Diakon:

Milujme sa navzájom, aby sme jednomyseľne vyznávali.

Ľud: Otca i Syna i Svätého Ducha, Trojicu jednopodstatnú a nedeliteľnú.

Kňaz sa tri razy pokloní hovoriac potichu:

Milujem ťa, Pane, moja sila; Pane, opora moja, útočište moje.

Diakon sa tri razy pokloní, pobozká svoj orár a zvolá:

Dvere, dvere, premúdrosť vnímajme.

Ľud:

Verím v jedného Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme, sveta viditeľného i neviditeľného. I v jedného Pána Ježiša Krista, jednorodeného Syna Božieho, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi; Svetlo zo Svetla, pravého Boha z Boha pravého, splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty s Otcom. Skrze neho bolo všetko stvorené. On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies. A mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom. Za nás bol aj ukrižovaný za vlády Poncia Piláta, bol umučený a pochovaný, ale tretieho dňa vstal z mŕtvych podľa Svätého Písma. A vstúpil do neba, sedí po pravici Otca. A zasa príde v sláve súdiť živých i mŕtvych a jeho kráľovstvu nebude konca. I v Ducha Svätého, Pána a Oživovateľa, ktorý vychádza z Otca /i Syna/. Jemu sa zároveň vzdáva tá istá poklona a sláva ako Otcovi a Synovi. On hovoril ústami prorokov. V jednu, svätú, všeobecnú, apoštolskú Cirkev. Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov a očakávam vzkriesenie mŕtvych a život budúceho veku. Amen.

Po skončení svätého symbolu viery diakon hovorí nahlas:

Stojme dôstojne a v bázni, pozorne vnímajme, aby sme v pokoji prinášali sväté vďakyvzdávanie.

Ľud: Milosť pokoja, žertvu chvály.

Kňaz:

Milosť nášho Pána Ježiša Krista a láska Boha Otca i spoločenstvo Svätého Ducha nech je s vami všetkými.

Ľud: I s tvojím duchom.

Kňaz:

Hore srdcia.

Ľud: Máme ich u Pána.

Kňaz:

Vzdávajme vďaky Pánovi.

Ľud: Je dôstojné a správne klaňať sa Otcu i Synu i Svätému Duchu. Trojici jednopodstatnej a nedeliteľnej.

Kňaz sa skloní a modlí sa potichu:

Ty, ktorý si, Vládca, Pane, Bože Otče všemohúci, pred tebou sa všetko skláňa, lebo naozaj je dôstojné, spravodlivé a správne pre tvoju nesmierne veľkolepú svätosť chváliť ťa, ospevovať, požehnávať, klaňať sa ti, dobrorečiť ti a oslavovať teba, jediného, opravdivého Boha, a so skrúšeným srdcom a s pokorným duchom prinášať ti túto duchovnú službu, lebo ty si nám dal poznať

svoju pravdu. Kto by bol schopný vyjadriť tvoju moc? A ktože by dokázal vypočuť všetku chválu o tebe, alebo vypovedať tvoje premnohé zázraky všetkých čias? Vládca, Pane neba i zeme a všetkého viditeľného i neviditeľného stvorenia, ty sedíš na prestole slávy, prenikáš bezodné priepasti, nemáš počiatok, si neviditeľný, neobsiahnuteľný, neopísateľný a nemeniteľný. Tvoj Syn, náš Pán Ježiš Kristus, naša nádej, veľký Boh a Spasiteľ je obrazom tvojej dobroty. Je tvoja verná pečať, obraz, ktorý ťa ukazuje v sebe samom, živé slovo, pravý Boh, predvečná múdrosť, život, svätosť, moc, pravé svetlo, v ktorom sa nám zjavuje Duch Svätý, Duch pravdy, dar synovstva, snubný dar budúceho dedičstva, prvotina večnej blaženosti, životodarná sila, prameň posvätenia, z ktorého všetky rozumné a duchovné stvorenia čerpajú silu tebe slúžiť a ustavične ťa oslavovať, lebo tebe sa všetko podrobuje. Veď teba chvália anjeli, archanjeli, tróny, panstvá, kniežatstvá, mocnosti, sily a mnohooký cherubíni. Vôkol teba stoja šestorokrídli serafíni, dvoma krídlami si zahaľujú tvár, dvoma nohy, a dvoma sa vznášajú a mocným hlasom sa navzájom povzbudzujú na ustavičnú oslavu.

Zvolanie:

Víťaznú pieseň spievajú, prespevujú, jasajú a volajú.

Ľud: Svätý, svätý, svätý Pán zástupov, plné sú nebesia i zem tvojej slávy, hosanna na výsostiach! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, hosanna na výsostiach!

Tu diakon koná tak ako pri liturgii Zlatoústeho.

Kňaz sa modlí potichu:

S týmito blaženými mocnosťami, láskavý Vládca, aj my spievame a voláme: Naozaj, svätý si a presvätý a nezmerateľne veľkolepá je tvoja svätosť, ktorá sa zračí vo všetkých tvojich dielach, lebo podľa pravdy a podľa svojej prozreteľnosti všetko si pre nás učinil. Človeka si stvoril z hliny zeme, poctil si ho svojím obrazom, Bože, a odovzdal si mu rajský pokrm, nesmrteľný život a potešenie z večnej blaženosti, ak zachová tvoje prikázania. Ale on neposlúchol teba, pravého Boha, svojho Tvorcu, dal sa zviesť ľstivým hadom a svojím vlastným hriechom si privodil smrť. A hoci si ho, Bože, podľa svojho spravodlivého rozhodnutia vyhnal z raja do tohto sveta a vrátil si ho do zeme, z ktorej bol vzatý, pripravil si mu spásu v znovuzrodení skrze tvojho Krista. Ty si sa celkom neodvrátil od svojho stvorenia, ani si nezabudol, Dobrotivý, na dielo tvojich rúk, ktoré si učinil, ale mnohorakým spôsobom si ho navštevoval pre svoju milosrdnú lásku. Prorokov si mu posielal a v každom pokolení si prejavoval svoju moc skrze tvojich svätých, v ktorých si našiel zaľúbenie. Ústami svojich prorokov si nám ohlasoval a predpovedal, že nás chceš spasiť. Na pomoc si ustanovil zákon, anjelov si určil za ochrancov, a keď prišla plnosť času, prehovoril si k nám ústami svojho Syna, skrze ktorého si stvoril všetky veky. On je odblesk tvojej slávy a obraz tvojej podstaty, on všetko udržuje mocou svojho slova a rovnosť s tebou, Bohom a Otcom, nevlastní neprávom, lebo on je pravý večný Boh, ktorý sa pred vekmi zjavil na zemi a žil tu ako

človek. Vtelil sa zo svätej Panny a utajil sa, vezmúc na seba podobu sluhu, pripodobnil sa našej úbohosti, aby nás pripodobnil obrazu svojej slávy. A pretože skrze človeka vstúpil do tohto sveta hriech a pre hriech smrť, tvoj jednorodený Syn, ktorý je v tvojom lone, Bože Otče, blahosklonne sa narodil zo ženy, svätej Bohorodičky Márie vždy Panny, podrobil sa zákonu, odsúdiac hriech na vlastnom tele, aby každý, čo zomiera v Adamovi, ožil v tvojom jedinom Kristovi. Počas života na tomto svete dal nám spasiteľné prikázania, zbavil nás klamstva modiel a priviedol nás k poznaniu teba, pravého Boha a Otca. Urobil z nás pre seba vyvolený ľud, kráľovské kňazstvo, svätý národ. Očistil nás vodou a posvätil Duchom Svätým a dal seba samého ako výkupné za smrť, ktorej sme podľahli zapredaní hriechu. Skrze kríž zostúpil do podsvetia, aby všetko naplnil a odstránil hrôzy smrti. Na tretí deň vstal z mŕtvych a každému telu otvoril cestu ku vzkrieseniu. Veď nie je možné, aby pôvodca života podľahol rozkladu, lebo on je prvotinou zosnutých, prvorodený z mŕtvych, všetkým všetko a vo všetkom má prvenstvo. Vstúpil na nebesia, sedí na výsostiach po pravici tvojej velebnosti a zasa príde, aby každému odplatil podľa jeho skutkov. Na pamiatku svojho spasiteľného utrpenia zanechal nám to, čo sme podľa jeho príkladu predložili. Lebo keď sa rozhodol ísť na svoju dobrovoľnú, životodarnú a naveky pripomínanú smrť, v tú noc, keď sám seba vydal za život sveta, vzal chlieb do svojich svätých a prečistých rúk, dobrorečil tebe, Bohu a Otcovi, vzdal vďaky, požehnal *a žehná*, posvätil, rozlomil,

Nahlas hovorí toto:

dával svojim svätým učeníkom a apoštolom, hovoriac:

Vezmite a jedzte, toto je moje telo, ktoré sa za vás láme na odpustenie hriechov.

Ľud: Amen.

Kňaz i diakon postupujú rovnako ako pri liturgii Zlatoústeho.

Kňaz potichu:

Podobne vzal aj čašu s plodom viniča, zmiešal, vzdal vďaky, požehnal *znova žehná*, posvätil,

A toto zvolá:

dal svojim svätým učeníkom a apoštolom hovoriac:

Pite z nej všetci, toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za vás i za mnohých na odpustenie hriechov.

Ľud: Amen.

Kňaz skloní hlavu a modlí sa potichu:

Toto robte na moju pamiatku; lebo vždy, keď jete tento chlieb a pijete z tejto čaše, zvestujete moju smrť a vyznávate moje vzkriesenie.

Keď si teda pripomíname, Vládca, jeho spasiteľné utrpenie, životodarný kríž, trojdňové pochovanie a vzkriesenie z mŕtvych, vystúpenie na nebesia, zasadnutie po pravici teba, Boha a Otca a jeho slávny a hrozný druhý príchod:

Kňaz zvolá:

Tvoje z tvojho tebe prinášame za všetkých a pre všetko.

Ľud: Ospevujeme ťa, zvelebujeme ťa, ďakujeme ti, Pane a prosíme ťa, Bože náš.

Kňaz skloní hlavu a modlí sa potichu:

Pre toto všetko, Vládca presvätý, pre tvoje milosrdenstvo a štedrosť, ktoré si na nás vylial v hojnosti, nie pre našu spravodlivosť, lebo sme hriešni a nehodní tvoji služobníci a nič dobré sme na zemi neurobili, môžeme sa s dôverou k tebe priblížiť a slúžiť pri tvojom svätom žertveníku. A predkladajúc spôsoby svätého tela a krvi tvojho Krista, prosíme ťa a vzývame: Svätý svätých, v tvojej blahosklonnej milosti nech zostúpi tvoj Svätý Duch na nás i na tieto predložené dary, nech ich požehná, posvätí a učiní zjavnými:

Diakon [odloží ripidu alebo prikrývku] pristúpi ku kňazovi a spolu sa tri razy poklonia pred svätou trapézou. Potom diakon skloní hlavu, orárom ukáže na svätý chlieb a potichu povie:

Požehnaj, vladyka, svätý chlieb!

Kňaz žehná svätý chlieb hovoriac:

Tento chlieb skutočným, drahocenným telom Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista.

Diakon: Amen.

A znova diakon:

Požehnaj, vladyka, svätú čašu!

Kňaz ju žehná a hovorí:

A túto čašu skutočnou, drahocennou krvou Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista,

Diakon: Amen.

Kňaz žehná obidvoje a hovorí:

vyliatou za život sveta.

Diakon: Amen, amen, amen.

Diakon sa ukloní kňazovi a vráti sa na miesto, kde stál predtým.

Kňaz sa modlí:

Nás všetkých, prijímajúcich z jedného chleba a z jednej čaše, zjednoť medzi sebou navzájom, aby sme mali účasť aj na prijatí jediného Svätého Ducha. Nech ani jeden z nás neprijíma sväté telo a krv tvojho Krista na súd alebo odsúdenie, ale na prijatie milosrdenstva a milostí so všetkými svätými, v ktorých máš od vekov zaľúbenie: s praotcami, otcami, patriarchami, prorokmi, apoštolmi, ohlasovateľmi, evanjelistami, mučeníkmi, vyznávačmi, učiteľmi a s dušami všetkých spravodlivých, ktorí vo viere ukončili svoj život.

A kňaz vezme kadidlo a zvolá:

Osobitne s presvätou, prečistou, preblahoslavenou a slávnou Vládkyňou našou Bohorodičkou a vždy Pannou Máriou.

Diakon okiadza trapézu dookola a spomína zosnutých, ktorých chce.

Ľud spieva:

Z teba milostiplná, raduje sa všetko tvorstvo i zbory anjelov i ľudské pokolenie. Ty si posvätný chrám, ty si duchovný raj, ty si panien ozdoba. Veď z teba Boh prijal telo; sám Boh, ktorý je pred vekmi, dieťatkom sa stal. On z tvojho lona spravil svoj trón a tvoj život rozšíril nad nebies priestranstvá. Z teba milostiplná, raduje sa všetko tvorstvo: sláva tebe.

Na Veľký štvrtok alebo na Veľkú sobotu sa spieva irmos 9. piesne toho dňa.

Kňaz sa pokloniac modlí:

So svätým prorokom, predchodcom a Krstiteľom Jánom, so svätými, slávnymi a všechválnymi apoštolmi, svätým *povie meno*, ktorého pamiatku slávime, i so všetkými tvojimi svätými. Na ich príhovor navštív nás, Bože.

A rozpomeň sa na všetkých, čo zosnuli v nádeji na vzkriesenie a večný život.

Tu spomína mená zosnutých, ktorých chce.

Za pokoj a prijatie duše tvojho služobníka (*alebo* tvojej služobníčky *alebo* duší tvojich služobníkov) *povie meno*. Bože náš, daruj mu (*alebo* jej *alebo* im) pokoj vo vlasti svetla, kde niet zármutku, ani stonania.

Všetkým daruj pokoj tam, kde žiari svetlo tvojej tváre.

Potom hovorí:

Ešte ťa prosíme, Pane, pamätaj na tvoju svätú, všeobecnú a apoštolskú cirkev, ktorú si rozšíril po všetkých končinách zeme. Dožič jej pokoj, veď si ju získal krvou tvojho Krista. Upevni aj tento svätý chrám až do konca vekov.

Pamätaj, Pane, na tých, ktorí tieto dary priniesli, a s nimi aj na tých, za ktorých boli prinesené. Spomeň si, Pane, aj na darcov a dobrodincov v tvojich svätých cirkvách a na tých, čo pamätajú na núdznych. Odplať im to hojnými nebeskými darmi: namiesto pozemských daj im nebeské, namiesto časných večné, namiesto pominuteľných nepominuteľné. Rozpomeň sa, Pane, na tých, čo žijú v pustovniach, vo vrchoch a jaskyniach i v roklinách zeme. Spomeň si, Pane, aj na tých, čo sa odriekajú v panenstve a zbožnosti a zotrvávajú v čistom živote.

Pamätaj, Pane, na tých, čo spravujú našu krajinu.

[Alebo: Spomeň si, Pane, na nášho bohomchráneného vladára *(alebo* kráľa*)* *povie meno*, ktorému si dal právo panovať na zemi. Daj mu vládnuť zbraňami blahosklonnosti, bdej nad ním v dňoch nepokoja, posilni jeho rameno, vyvýš jeho pravicu, upevni jeho vládu a podmaň mu všetkých, ktorí vyvolávajú nepokoj.*]*

Daruj im *(*mu*)* hlboký a nenarušiteľný pokoj, vzbuď v ich *(*jeho*)* srdci náklonnosť k tvojej cirkvi a k tvojmu ľudu, aby sme pod ich *(*jeho*)* ochranou žili v pokoji a svornosti, zbožne a statočne. Rozpomeň sa, Pane, na všetkých predstavených i vládnúcich, na našich bratov, ktorí konajú verejnú službu, a na všetkých vojakov.

Dobrých upevni v dobrom, zlých svojou dobrotou urob dobrými. Pamätaj, Pane, na prítomných ľudí i na tých, ktorí tu nie sú z vážnej príčiny. Podľa svojho veľkého milosrdenstva zmiluj sa nad nimi i nad nami. Ich príbytky naplň hojným požehnaním, ich manželstvá upevni v pokoji a jednomyseľnosti, deti vychovávaj, mládež vyučuj, starobu podopieraj, malomyseľných povzbudzuj, stratených pritúľ, zblúdených obráť a zjednoť s tvojou svätou, katolíckou a apoštolskou cirkvou. Osloboď tých, čo trpia od nečistých duchov. Sprevádzaj plaviacich sa, cestuj s cestujúcimi. Zastaň sa vdov, ochráň siroty, vysloboď zajatých, uzdrav chorých. Spomeň si, Pane, aj na tých, ktorých súdia, na vyhnancov, na tých, čo sú v baniach a v ťažkých prácach, a na všetkých zarmútených, núdznych a chudobných. My nehodní prosíme ťa za všetkých, čo potrebujú tvoju pomoc a milosrdenstvo, za tých, čo nás milujú, aj za tých, čo nás nenávidia, i za tých, čo nás nehodných prosili o modlitby. Spomeň si na všetkých ľudí, Pane Bože náš, vylej na nich svoju veľkú milosť a všetkým daj, čo potrebujú na spásu.

A na tých, na ktorých sme si my nespomenuli z nevedomosti, zabudnutia alebo pre množstvo mien, ty sám pamätaj, Bože, lebo ty každého poznáš podľa veku a mena od lona jeho matky. Veď ty, Pane, si pomoc bezradných, nádej zúfajúcich, záchranca búrkou zmietaných, plaviacich sa prístav i lekár chorých. Buď všetko pre všetkých. Vidíš každého, poznáš jeho prosby, kde býva i jeho želania.

Ochraňuj, Pane, toto mesto *(alebo* túto obec *alebo* tento svätý dom*)* i všetky mestá a krajiny od hladu, pohrôm, zemetrasení, záplav, pred ohňom, mečom, nepriateľskými útokmi a pred vnútornými rozbrojmi.

Kňaz zvolá:

Predovšetkým sa, Pane, rozpomeň na nášho svätého otca, veľkňaza všeobecnej cirkvi *povie meno*, rímskeho pápeža, na nášho najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu *povie meno* i na nášho bohumilého otca biskupa *povie meno (príslušného územia)* a zachovaj ich pre svoje sväté cirkvi v pokoji, v plnom zdraví, statočných, nech po mnohé dni života správne ohlasujú slovo tvojej pravdy.

Ľud: I na všetkých i na všetko.

Diakon spomína živých.

Kňaz sa potichu modlí:

Pamätaj, Pane, na Božieho služobníka *povie meno*, na jeho spásu, navštív ho a odpusť mu hriechy (*alebo* Božiu služobníčku *povie meno*, na jej spásu, navštív ju a odpusť jej hriechy *alebo* Božích služobníkov *povie mená*, na ich spásu, navštív ich a odpusť im hriechy). Pamätaj, Pane, na všetkých pravoverných biskupov, ktorí správne ohlasujú slovo tvojej pravdy. Spomeň si, Pane, vo svojej nesmiernej štedrosti aj na mňa nehodného a odpusť mi všetky vedomé i nevedomé previnenia, aby si azda pre moje hriechy nezabránil milostivo zostúpiť tvojmu Svätému Duchu skrze predložené dary. Pamätaj, Pane, na kňazov, diakonov v Kristovi, na všetky rády duchovenstva a neodvrhni ani jedného z tých, čo stoja

okolo tvojho svätého žertveníka. Navštív nás, Pane, svojou milosťou a daj sa nám spoznať v nesmiernej dobrote. Daj nám dobré a priaznivé počasie, zemi zošli pokojný dážď, nech prináša úrodu. Požehnaj celý rok svojím dobrom. Silou tvojho Svätého Ducha umlč spory v cirkvách, zastav nepokoje v národoch, naprav heretické mienky. Všetkých nás prijmi do svojho kráľovstva, učiň synmi svetla a deťmi dňa, obdaruj nás tvojím pokojom a láskou, Pane Bože náš, veď ty nás obdarúvaš všetkým.

Zvolanie:

A dožič nám jednými ústami a jedným srdcom oslavovať a ospevovať tvoje vznešené a veľkolepé meno, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz sa obráti k dverám, žehná a volá:

Milosť veľkého Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista nech je s vami všetkými.

Ľud: I s tvojím duchom.

Diakon vyjde, stane si na zvyčajné miesto a hovorí (ak nieto diakona, tak sám kňaz):

Pri spomienke na všetkých svätých znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za predložené a posvätené vzácne dary modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Nech ich náš milujúci Boh prijme na svoj svätý, nebeský a vznešený žertveník ako ľúbeznú duchovnú vôňu a nech nám zošle svoju milosť a dar Svätého Ducha, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Za oslobodenie od všetkého nášho zármutku, hnevu a núdze, modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Kňaz sa potichu modlí:

Bože náš, Bože spása, nauč nás dôstojne ti dobrorečiť za tvoje dobrodenia, ktoré si nám udelil a stále udeľuješ. Bože náš, prijmi tieto naše dary, očisť nás od každej poškvrny tela i duše a nauč nás s bázňou ti slúžiť, aby sme v čistom svedectve nášho svedomia prijali čiastku z tvojich sviatostí, a tak sa zjednotili svätým telom a krvou tvojho Krista. Keď ich dôstojne prijmeme, budeme mať Krista žijúceho v našich srdciach a staneme sa chrámom tvojho Svätého Ducha. Ach, Bože náš, neobviň ani jediného z nás, že nehodne prijíma tieto tvoje vznešené a nebeské sviatosti chorý v duši aj tele. Ale daj nám, aby sme do posledného dychu zbožne čerpali nádej z tvojich sviatostí ako pokrm na ceste do večného života, na dobrú odpoveď na prísnom Kristovom súde, aby sme aj my so všetkými svätými, v ktorých máš od vekov zaľúbenie, mali účasť na tvojich večných dobrách, ktoré si pripravil tým, čo ťa milujú, Pane.

Diakon:

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Celý deň prežitý v dokonalosti, svätosti, pokoji a bez hriechu, prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Anjela pokoja, verného sprievodcu a ochrancu našej duše i tela prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Odpustenie a oslobodenie z našich hriechov a previnení prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Dobro a úžitok pre naše duše a pokoj pre svet prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Aby sme zostávajúce dni nášho života prežili v pokoji a kajúcnosti, prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Pokojné kresťanské dovŕšenie nášho života bez bolesti a zahanbenia, dobrú odpoveď na prísnom Kristovom súde prosme si od Pána.

Ľud: Daruj nám, Pane.

Vyprosiac si jednotu vo viere a spoločenstvo Svätého Ducha, sami seba, druh druha i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Ľud: Tebe, Pane.

Kňaz zvolá:

A dovoľ nám, Vládca, s dôverou a bez strachu z odsúdenia vzývať teba, nebeského Boha Otca a povedať:

Ľud: Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého.

Kňaz:

Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz:

Pokoj všetkým!

Ľud: I tvojmu duchu.

Diakon:

Skloňte si hlavy pred Pánom.

Ľud: Pred tebou, Pane.

Kňaz sa modlí:

Vládca a Pane, Otec štedrôt a Boh všetkej útechy, požehnaj, posväť, zachovaj, posilni, upevni a chráň pred každým zlým skutkom tých, čo pred tebou skláňajú svoje hlavy, zapoj ich do každého dobrého diela a učiň, aby sa bez odsúdenia zúčastnili na týchto tvojich prečistých a životodarných tajomstvách na odpustenie hriechov a prijatie Svätého Ducha.

Zvolanie:

Milosťou, štedrosťou a láskou tvojho jednorodeného Syna, s ktorým si velebený, spolu s tvojím presvätým, dobrým a životodarným Duchom, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz sa modlí:

Pane Ježišu Kriste, Bože náš, zhliadni na nás zo svojho svätého príbytku, z prestola slávy tvojho kráľovstva. Príď a posväť nás. Ty tróniš na výsostiach s Otcom a tu s nami neviditeľne prebývaš. Ráč nám svojou štedrou rukou podať svoje prečisté telo a presvätú krv a skrze nás aj všetkým ľuďom.

Potom sa kňaz pokloní, podobne aj diakon na tom mieste, kde stojí, pričom obidvaja tri razy ticho hovoria:

Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Keď diakon vidí, že kňaz vystiera ruky a berie svätý chlieb, aby vykonal pozdvihovanie, zvolá (ak nieto diakona, tak sám kňaz):

Vnímajme!

Kňaz pozdvihuje svätý chlieb a volá:

Sväté svätým!

Ľud: Jediný je svätý, iba jeden je Pán, Ježiš Kristus, na slávu Boha Otca. Amen.

A ľud spieva pričasten dňa alebo svätca.

Diakon vojde do svätyne, stane si napravo od kňaza a hovorí:

Rozlom, vladyka, svätý chlieb!

Kňaz ho láme na štyri časti, pričom hovorí:

Láme a rozdeľuje sa Baránok Boží, láme sa a nedelí, ustavične sa požíva, ale nikdy ho neubúda a prijímajúcich posväcuje.

Kňaz vykoná všetko ako pri liturgii Zlatoústeho.

Diakon:

Naplň, vladyka, svätú čašu.

Kňaz:

Plnosť Svätého Ducha.

Diakon:

Amen.

[Potom: Požehnaj, vladyka, teplotu.

Kňaz:

Nech je požehnaná horlivosť tvojich svätých teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

A diakon:

Horlivosť viery plná Ducha Svätého. Amen.*]*

Kňaz hovorí:

Diakon, pristúp!

Diakon:

Podaj mi, vladyka, drahocenné a sväté telo Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista.

Kňaz hovorí:

Božiemu služobníkovi diakonovi *povie meno* sa podáva drahocenné, sväté a prečisté telo Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista na odpustenie jeho hriechov a večný život.

A podobne ako kňaz sa modlí: Verím Pane *a ostatné.*

Takisto kňaz si vezme jednu čiastku svätého chleba a hovorí:

Drahocenné a presväté telo Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista podáva sa mne, kňazovi *povie meno*, na odpustenie hriechov a večný život. Amen.

Kňaz skloniac hlavu modlí sa:

Verím, Pane, a vyznávam, že ty si Kristus, Syn živého Boha, ktorý prišiel na svet zachrániť hriešnikov, a ja som prvý z nich.

Prijmi ma dnes, Boží Synu, za spoločníka na svojej tajomnej večeri, veď ja nezradím tajomstvo tvojim nepriateľom, ani ti nedám bozk ako Judáš, ale ako zločinec sa ti vyznávam:

Pane, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Vládca, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Svätý, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Prijatie tvojich svätých tajomstiev, Pane, nech mi neslúži na súd alebo odsúdenie, ale na uzdravenie duše i tela.

Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Bože, očisť moje hriechy a zmiluj sa nado mnou.

Mnoho ráz som zhrešil, Pane, odpusť mi.

A tak s bázňou a veľkou vierou prijímajú z dlane.

Potom sa kňaz skloní, vezme do oboch rúk svätú čašu s prikrývkou a prijíma z nej, hovoriac:

Ja, Boží služobník kňaz *povie meno*, prijímam drahocennú a svätú krv Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista na odpustenie hriechov a večný život. Amen.

Utrie si pery a okraj svätej čaše do lentiona, ktorý drží v rukách a hovorí:

Hľa, čo sa dotklo mojich pier, sníma moje neprávosti a očisťuje ma od hriechov.

Potom prizve diakona:

Diakon, pristúp!

Diakon pristúpi, pričom sa pokloní a povie:

Hľa, prichádzam k nesmrteľnému Kráľovi a nášmu Bohu.

Podaj mi, vladyka, drahocennú a svätú krv Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista.

A kňaz hovorí:

Drahocennú a presvätú krv Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista prijíma Boží služobník diakon *povie meno* na odpustenie hriechov a večný život.

Kňaz povie diakonovi, ktorý prijímal:

Hľa, čo sa dotklo tvojich pier, sníma tvoje neprávosti a očisťuje ťa od hriechov.

[Vtedy sa otvoria cárske dvere.]

A diakon hovorí:

S Božou bázňou a s vierou pristúpte!

Ľud:

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. Boh je Pán a zjavil sa nám.

A nasleduje prijímanie ako zvyčajne.

Kňaz pri podávaní hovorí:

Drahocenné, presväté a prečisté telo a krv Pána a Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista podáva sa Božiemu služobníkovi (Božej služobničke) *povie meno* na odpustenie hriechov a večný život. Amen.

Potom požehná ľud, pričom volá:

Spas, Bože, svoj ľud a požehnaj svoje dedičstvo.

Kňaz sa obráti k svätej trapéze, tri razy okiadza, hovoriac potichu:

Bože, vznes sa nad nebesia a tvoja sláva nech je nad celou zemou.

Ľud spieva:

Videli sme pravé svetlo, prijali sme nebeského Ducha, našli sme pravú vieru, klaniame sa nedeliteľnej Trojici, lebo ona nás spasila.

Kňaz povie potichu:

Požehnaný Boh náš.

A nahlas:

Teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Nech sa naplnia ústa naše tvojou chválou, Pane, aby sme ospevovali tvoju slávu, lebo si nás uznal za hodných prijať tvoje sväté, božské, nesmrteľné a životodarné tajomstvá. Zachovaj nás Bože vo svojej svätosti, aby sme sa po všetky dni učili tvojej pravde. Aleluja, aleluja, aleluja.

Diakon:

Keď sme prijali Božie, sväté, prečisté, nesmrteľné, nebeské, životodarné a úžasné Kristove tajomstvá, dôstojne a vďačne vzývajme Pána.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, svojou milosťou.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Vyprosiac si celý deň prežitý v dokonalosti, svätosti, pokoji a bez hriechu, sami seba, druh druha i celý náš život Kristu Bohu oddajme.

Ľud: Tebe, Pane.

Modlitba vďaky:

Dobrorečíme ti, Pane Bože náš, za prijatie tvojich svätých, prečistých, nesmrteľných a nebeských tajomstiev, ktoré si nám dal na rozmnoženie milosti, na posvätenie a na uzdravenie našich duší a tiel. Sám, Vládca všetkého, daruj nám skrze prijatie svätého tela a krvi tvojho Krista nezahanbiteľnú vieru, nepokryteckú lásku, vrchovatú múdrosť, uzdravenie duše i tela, prekonanie každého protivenstva, bedlivé zachovávanie tvojich prikázaní a dobrú odpoveď na prísnom Kristovom súde.

Zvolanie:

Veď ty si naše posvätenie a my ti vzdávame slávu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz: V pokoji sa rozíďme.

Ľud: V mene Pánovom.

Diakon: Modlime sa k Pánovi.

Ľud: Pane, zmiluj sa.

Hlasitá modlitba kňaza za ambónom:

Pane, ty žehnáš tým, čo ti dobrorečia, a posväcuješ tých, čo dúfajú v teba. Spas svoj ľud a žehnaj svoje dedičstvo, ochraňuj plnosť tvojej cirkvi, posväcuj tých, čo milujú krásu tvojho domu. Osláv ich svojou božskou mocou a neopúšťaj nás, v teba dúfajúcich. Daruj pokoj svetu, svojim cirkvám, kňazom, našim svetským predstaveným i všetkému svojmu ľudu. Veď každý dobrý údel a každý dokonalý dar je zhora, zostupuje od teba, Otca svetiel. Tebe vzdávame slávu, vďaku a poklonu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen. Nech je požehnané Pánovo meno odteraz až na veky. *Tri razy a Tridsiatytretí žalm:* Pána chcem velebiť.

Modlitba pri požívaní svätých darov:

Kriste, Bože náš, tajomstvo tvojej prozreteľnosti sa naplnilo a uskutočnilo podľa našich síl. Veď sme konali pamiatku tvojej smrti, hľadeli sme na udalosť tvojho vzkriesenia, naplnili sme sa tvojím nekonečným životom, radovali sme sa z tvojho nebeského pokrmu, ktorý nám dopraj i v budúcom veku skrze dobrotu tvojho večného Otca, tvojho svätého, láskyplného a životodarného Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Diakon vojde severnou stranou, s bázňou a pevnou vierou požije sväté dary.

Kňaz vyjde rozdávať ľudu antidor. Po dokončení žalmu a rozdaní antidora hovorí:

Požehnanie Pánovo nech je na vás s jeho milosťou a láskou teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen.

Kňaz:

Sláva tebe, Kriste Bože, naša nádej, sláva tebe.

Ľud: Sláva. I teraz. Pane, zmiluj sa. *Tri razy.* Požehnaj.

Kňaz:

Na nedeľu: Kristus, ktorý vstal z mŕtvych, náš pravý Boh, na prosby svojej prečistej Matky, svätých slávnych a všechválnych apoštolov, nášho otca svätého Bazila Veľkého, kapadóckocézarejského arcibiskupa i svätého *povie meno, ktorého je chrám a ktorého je deň* a všetkých svätých, nech sa nad nami zmiluje a spasí nás, lebo je dobrý a miluje nás.

Ľud: Amen.

Kňaz vstúpi do svätyne, zoblieka si kňazské rúcha, hovoriac:

Teraz prepustíš. Trojsvätý. *Po* Otče náš:

Tropár, hl. 1.

Tvoje posolstvo sa rozlieha po celej zemi a tá prijala tvoje slovo, lebo ním si hlásal Božie pravdy a ním objasňoval podstatu bytia a prispel si k zušľachteniu mravov ľudí. Vypros, kráľovský veľkňaz, prepodobný otec Bazil, od Krista, pravého Boha, našim dušiam spásu.

Sláva*, kondák, hl. 4.*

Stal si sa neochvejným pilierom cirkvi, lebo ponúkaš ľuďom poklady, ktoré sú bezpečné pred zlodejmi, a svojím učením si to dosvedčil, nebozjavujúci Bazil prepodobný.

I teraz*, bohorodičník.*

Anjelské posolstvo si do svojho lona prijala a porodila vtelené Slovo - Emanuela, jeho pros, Bohorodička, za naše duše. *Prípadne, ak chceš, povedz aj tropár dňa.*

Pane, zmiluj sa. *Dvanásť ráz.* Čestnejšia si. Sláva i teraz. *A vykoná prepustenie.*

Zakončenie svätej božskej liturgie nášho otca svätého Bazila Veľkého.

Modlitby po svätom prijímaní

Keď prijmeš dobrodenia z darov životodarných tajomstiev, spievaj, dobroreč a chváľ Boha z celej sily a vrúcne z duše povedz Bohu toto:

Sláva tebe, Bože. Sláva tebe, Bože. Sláva tebe, Bože.

Taktiež túto modlitbu dobrorečenia:

Dobrorečím ti, Pane, Bože môj, že si neodvrhol mňa hriešneho, ale dovolil si mi účasť na tvojich sviatostiach.

Dobrorečím ti, lebo si mne nedôstojnému dovolil prijať tvoje prečisté a nebeské dary. Veď ty, Vládca, milujúci človeka, si pre nás zomrel a vstal z mŕtvych a daroval si nám tieto vznešené a životodarné sviatosti na konanie dobrých skutkov a posvätenie našich tiel i duší. Daj, aby aj mne boli na uzdravenie duše i tela, na odvrátenie všetkej zloby, na osvietenie zraku môjho srdca, na upokojenie mojich duševných síl, na pevnosť viery, na nepokryteckú lásku, na naplnenie múdrosti, aby som zachovával tvoje sväté prikázania, na rozmnoženie tvojej božskej milosti a na dosiahnutie tvojho kráľovstva. Ony nech ma zachovajú v tvojej svätosti, aby som ustavične pamätal na tvoju dobrotu a nech viac už nežijem pre seba, ale pre teba, nášho Vládcu a Dobrodinca.

A takto, keď raz budem odchádzať z tohto života v nádeji na večný život, vojdem do ustavičného pokoja, kde neprestajne znie hlas plesajúcich a kde nekonečné šťastie napĺňa tých, čo hľadia na nevýslovnú krásu tvojej tváre.

Lebo ty si opravdivá túžba a nevýslovná radosť tých, čo ťa milujú, Kriste, Bože náš, a teba ospevuje všetko stvorenie po všetky veky. Amen.

Modlitba svätého Bazila Veľkého:

Vládca, Kriste Bože, kráľ vekov a Stvoriteľ všetkého. Ďakujem ti za všetko, čo si mi preukázal, za dobrodenia a za tvoje prečisté a životodarné sviatosti.

Preto ťa prosím, dobrotivý a láskyplný, zachovaj ma v tvojej ochrane a skry ma v tôni tvojich krídel. Daruj mi, aby som s čistým svedomím až do posledného dychu dôstojne prijímal tvoje sviatosti na odpustenie hriechov a pre večný život. Lebo ty si chlieb života, prameň svätosti a darca šťastia a tebe vzdávame slávu s Otcom i Svätým Duchom teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Modlitba svätého Jána Zlatoústeho:

Kriste Bože, tajomným spôsobom si mi dal účasť na tvojom prečistom tele a drahocennej krvi. Ospevujem ťa a dobrorečím, klaniam sa ti a oslavujem ťa, zvelebujem tvoju spásu, Pane, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Modlitba svätého Jána Damaského:

Bože, Bože môj, plápolajúci a neviditeľný oheň, ktorý napája aj plam svojich anjelov. Ty si mi z nevýslovnej lásky dal za pokrm svoje prečisté telo a tým si mi dal účasť na tvojom božstve skrze prijatie tvojho tela a drahocennej krvi. Prenikni celé moje telo a dušu, všetky moje kosti a späľ moje hriechy, osvieť moju dušu, rozjasni moju myseľ, posväť moje telo a urob si vo mne príbytok spolu s tvojím požehnaným Otcom i presvätým Duchom, aby som aj ja bol v tebe naveky na prosby tvojej prečistej Matky a všetkých tvojich svätých. Amen.

Iná modlitba:

Pane Ježišu Kriste, Bože náš, nech mi je tvoje sväté telo na život večný a tvoja drahocenná krv na odpustenie hriechov. Toto dobrorečenie nech mi je na radosť, zdravie a veselosť. A pri

tvojom hroznom druhom príchode daj mne hriešnemu stáť po pravici tvojej slávy na prosby tvojej prečistej Matky a všetkých svätých.

Modlitba k presvätej Bohorodičke:

Presvätá Vládkyňa, Bohorodička, svetlo mojej zahmlenej duše. Moja nádej, ochrana, útočište, potecha a radosť. Dobrorečím ti, lebo si mňa nehodného urobila účastným na prečistom tele a drahocennej krvi tvojho Syna. Ty, ktorá si porodila pravé svetlo, osvieť teraz duchovný zrak môjho srdca. Ty, ktorá si porodila prameň nesmrteľnosti, oživ mňa usmrteného hriechom. Milostivá a láskavá Matka milosrdného Boha, zmiluj sa nado mnou a daj mi zľutovanie, skrúšenosť v srdci, pokorné zmýšľanie a povznes ma z mojich hriešnych myšlienok. Dovoľ, aby som až do posledného dychu prijímal bez odsúdenia posvätenie z prečistých sviatostí na uzdravenie duše aj tela. A daruj mi slzy kajúcnosti a slzy vyznania, aby som ťa ospevoval a chválil po všetky dni svojho života, lebo požehnaná a preslávna si na veky. Amen.

Koniec modlitieb po svätom prijímaní.

PREPUSTENIA

Na Veľký štvrtok:

Kristus, náš pravý Boh, ktorý z nesmiernej lásky umyl nohy učeníkom, prijal kríž i hrob a ukázal najlepšiu cestu k poníženosti, na prosby svojej prečistej Matky:

Na Veľkú sobotu:

Kristus, náš pravý Boh, ktorý sa na našu spásu dal dobrovoľne s telom uložiť do hrobu, na prosby svojej prečistej Matky:

Na Kristovo narodenie:

Kristus, náš pravý Boh, ktorý sa na našu spásu narodil v jaskyni v judskom Betleheme a bol uložený do jasieľ, na prosby svojej prečistej Matky:

Na Obrezanie:

Kristus, náš pravý Boh, ktorý na našu spásu podľa zákona na ôsmy deň prijal obriezku, na prosby svojej prečistej Matky:

Na Bohozjavenie:

Kristus, náš pravý Boh, ktorý na našu spásu v Jordáne dovolil Jánovi, aby ho pokrstil, na prosby svojej prečistej Matky:

****

Treba vedieť, že všetko, čo sa v liturgikone nachádza medzi takýmito *[ ]* zátvorkami, má sa alebo nemá brať podľa rozhodnutia biskupa príslušného územia.

Konverzia a zalomenie textu: www.grkat.net

Text je prevzatý z oficiálneho slovenského prekladu, schváleného Kongregáciou pre východné cirkvi na liturgické používanie. Tento text nie je určený na používanie pri liturgickom slávení.

URL: *https://www.grkat.net/texty/lit-bazilovka.pdf*
https://www.grkat.net/texty/lit-bazilovka.rtf

Posledná revízia textu: 23. 03. 2019 *Technická úprava: 23.01.2026*